

Nr 9.

Ankom till riksdagens kansli den 14 februari 1927 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag innefattande bestämmelser angående högmässogudstjänsts förrättande å annan plats än i kyrka.

Genom en den 26 november 1926 dagtecknad, till lagutskott hänvisad proposition, nr 5, vilken behandlats av första lagutskottet, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll, föreslagit riksdagen att antaga följande förslag till

L a g

innefattande bestämmelser angående högmässogudstjänsts förrättande å annan plats än i kyrka.

Häri genom förordnas som följer:

Konsistorium äge, där omständigheterna därtill föranleda, efter vederbörande församlings hörande förordna, att under högst en söndag eller helgdag i varje månad högmässan må i stället för i kyrkan förrättas å annan lämplig plats inom församlingen. Vad nu är sagt gälle dock ej med avseende å juldagen, långfredagen, påskdagen, pingstdagen och böndagarna.

Förrättas jämlikt förordnande, varom i första stycket sägs, högmässan å annan plats än i kyrkan, skall därvid verkställas sådant kungörande, vilket eljest skolat äga rum i kyrkan.

Om nattvardens utdelande å plats utom kyrka gäller vad särskilt är stadgat.

Beträffande de skäl, som ligga till grund för ifrågavarande lagförslag, får utskottet hänvisa till de vid propositionen fogade protokollen.

Propositionen.

I anledning av två vid 1920 års kyrkomöte väckta motioner anhöll kyrkomötet i skrivelse till Kungl. Maj:t den 16 november 1920, nr 19, att Kungl. Maj:t täcktes *dels* bemyndiga domkapitlet att för församling, varest behov därav prövades föreligga, efter församlingens hörande i den omfattning domkapitlet funne lämplig, dock högst en söndag eller helgdag i månaden och icke

å de stora högtidsdagarna, anordna högmässogudstjänst med eller utan nattvardsgång å annan plats i församlingen än i kyrkan, *dels ock* förordna, att, då högmässogudstjänst sålunda hölles utom kyrkan och allenast en präst vore i församlingen tjänstgörande, gudstjänst i kyrkan skulle förrättas å högmässotid i den ordning domkapitlet ägde bestämma.

I skrivelse till Kungl. Maj:t den 3 november 1925, nr 37, förnyade kyrkomötet sin berörda hemställan, dock med den ändring, att bemyndigandet för domkapitel att anordna högmässogudstjänst annorstädes än i kyrka borde avse sådan gudstjänst *utan* nattvardsgång.

Den sålunda väckta frågan anmäldes av chefen för justitiedepartementet i statsråd den 10 augusti 1926, därvid departementschefen uttalade, att de bestämmelser, vilka vore påkallade för frågans lösning, borde erhålla formen av lag. Ett inom justitiedepartementet i ämnet upprättat lagförslag remitterades därefter på departementschefens hemställan till lagrådet för granskning och förelades sedermera efter viss omarbetning 1926 års kyrkomöte. Förslaget godkändes av kyrkomötet och har nu med förevarande proposition framlagts för riksdagen. Enligt detta förslag skall konsistorium efter församlingens hörande äga förordna om högmässogudstjänsts förrättande i stället för i kyrkan å annan lämplig plats inom församlingen. Detta skall få ske högst en söndag eller helgdag i varje månad, dock ej å vissa kyrkliga högtidsdagar. Förrättas jämlikt dylikt förordnande högmässan å annan plats än i kyrkan, skall därvid verkställas sådant kungörande, som eljest skolat äga rum i kyrkan. Förslaget innehåller tillika en hänvisning till vad särskilt är stadgat om nattvardens utdelande å plats utom kyrka. Med denna hänvisning åsyftas bestämmelserna i det med propositionen nr 4 till årets riksdag framlagda förslaget till lag innefattande ändring i gällande stadganden om nattvardsgång; i utlåtande nr 8 har utskottet hemställt om riksdagens bifall till sistberörda proposition.

Utskottet har vid granskning av förslaget ej funnit skäl till anmärkning *Utskottet.* mot detsamma och får alltså hemställa,

att ifrågavarande proposition måtte av riksdagen bifallas.

Stockholm den 14 februari 1927.

På första lagutskottets vägnar:

A. ÅKERMAN.

Vid detta ärendes behandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Åkerman, Hederstierna, Klefbeck, Borell, J. O. Karlsson*, P. E. A. Jonsson*, Julin* och *Per Gustafsson*;

från andra kammaren: herrar *Lindqvist* i Halmstad, *af Ekenstam, Lindley**, *Leo, Jansson* i Edsbäcken, *Söderberg, Persson* i Trången och *Christenson* i Södertälje.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.